

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, CLASELE IX-XII

Etapa locală

17 februarie 2024

Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul/răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Total: 100 de puncte.

Citește, cu atenție, fragmentele de mai jos:

A.

Astăzi nu mai cântăm, nu mai zâmbim.

Stând la început de anotimp fermecat,

astăzi ne despărțim

cum s-au despărțit apele de uscat.

Totul e atât de firesc în tăcerea noastră.

Fiecare ne spunem: - Așa trebuie să fie ...

Alături, umbra albastră

pentru adevăruri gândite stă mărturie.

Nu peste mult, tu vei fi azurul din mări,

eu voi fi pământul cu toate păcatele.

Păsări mari te vor căuta prin zări

ducând în gușă mireasma, bucatele.

Oamenii vor crede că suntem dușmani.

Între noi, lumea va sta nemișcată

ca o pădure de sute de ani

plină de fiare cu blana vărgată.

Nimeni nu va ști că suntem tot atât de aproape

și că seara, sufletul meu,

ca țărmașul care se modelează din ape,

ia forma uitată a trupului tău ...

Astăzi nu ne sărutăm, nu ne dorim.

Stând la început de anotimp fermecat,

astăzi ne despărțim

cum s-au despărțit apele de uscat.

Nu peste mult, tu vei fi cerul rășfrânt,

eu voi fi soarele negru, pământul.

Nu peste mult are să bată vânt.

Nu peste mult are să bată vântul ...

(Ștefan Augustin Doinaș, *Astăzi ne despărțim*)

B.

sunt așa de trist, tu nu ții la mine.

știam că tu nu poți să ții la mine.

...și construiseam un dirijabil de catifea reiată doar pentru tine

...și clădisem un castel cu giruete de discuri cu Dylan doar pentru tine

...și pavasem autostrăzi de cristal cu amprentele mele doar pentru tine

...și vânasem păuni cu alice de frezii doar pentru tine

...și începusem să cred că lumea o poți ține-n palmele făcute căuș

...și că poți să bei din ea până te sature și că toată noaptea apoi te vor arde pe gât constelațiile

...și începusem să sper că voi mușca odată buzele existenței

...și începusem să sper că voi scăpa de coasa de plexiglas

acum însă e totu-n ruine:

nu te găsesc la telefon și de cinci zile nu mi-ai dat telefon!

îmi luasem abonament pe toate liniile din palma ta.

făcusem cabotaj secole-ntregi de-a lungul coastelor tale.

te privisem cum îți faci în oglinda ovală genele, cromozomii.

cum rujezi norii, cum demachiezi soarele, cum dai cu oja pe turlle...

mâță, gândește-te:

nu mai ești mică, dă-te jos din cartierul cu străzile veștede

nu mai minți, nu te preface și nu mă-nșela.

sunt așa trist, dragostea noastră n-o să dureze

tu nu ții la mine.

...și construiseam un parc bomarzo cu monștri de sulf pentru tine

...și îmi vătuisem umerii blocului ca să par mai impozant pentru tine

...și întinsesem între avioanele sanitare ghirlande de gura leului

...și cumpărasem un frigider cu aripi de fluture tropical

...și începusem să cred că pot asana timpul

...și că pot umbla apoi cu cizme de cauciuc prin albia umedă și goală

unde cursese timpul și că pot aduna peștii fantastici care înotasera în apa timpului,

peștii cu scheletul de ace de ceas, cu urechi de fotografii, cu inima de ochi omenești

și începusem să sper că voi sparge în dinți cochilia morții

și începusem să sper că îți voi vedea pașii, că îți voi auzi pielea

de toate s-a ales praful.

ah, sună-mă, sună-mă măcar azi!"

(Mircea Cărtărescu, *Sună-mă, sună-mă măcar azi!*)

* cabotaj- navigație comercială de-a lungul coastelor mării, între porturi apropiate

* Parcul Bomarzo sau Parcul Monștrilor – complex monumental situat în Bomarzo (Italia), construit în secolul al XVI-lea, considerat cel mai extravagant parc renașcentist, populat cu sculpturi, mici clădiri și ornamente arhitecturale.

Subiectul I**30 de puncte**

1. Ilustrează, prin câte un exemplu, o funcție a comunicării identificată în ambele texte.	5 puncte
2. Comentează rolul câmpului lexico-semantic al naturii în construcția mesajului poeziei lui Ștefan Augustin Doinaș.	5 puncte
3. Prezintă două efecte stilistice ale utilizării registrului colocvial în poezia <i>Sună-mă, sună-mă măcar azi!</i>	5 puncte
4. Comentează semnificația unei figuri de stil regăsite în ultima strofă a poeziei <i>Astăzi ne despărțim</i> de Ștefan Augustin Doinaș.	5 puncte
5. Susține-ți opinia despre modul în care se reflectă iubirea în cele două poezii.	5 puncte

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare

– 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea**35 de puncte**

Imaginează-ți că ești unul dintre autorii textelor propuse, invitat de un grup de liceeni pasionați de literatură să participe la o activitate a atelierului de lectură din școala lor.

Redactează un text, de 150 - 300 de cuvinte, în care să prezinți răspunsul tău la ipotetica întrebare a unui adolescent: *În ce măsură, în lumea contemporană, iubirea este capabilă încă „să miște soarele și stelele”, așa cum afirma Dante Alighieri?*

În textul tău, vei valorifica unul dintre textele propuse, în funcție de poetul pe care l-ai ales.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct)

Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care textul are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Subiectul al III-lea**35 de puncte**

Redactează un eseu, de 600 - 900 de cuvinte, despre forța iubirii de a transfigura profanul existenței omenești, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: ipoteza, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, argumentația (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și concluzia/sinteza.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.